

(F) برخه: د مغز لرونکو او غیر مغزی میوه حاصل اخستل

د وهم لوست: د مغز لرونکو او غیر مغزی میوه درجه بندی، بسته بندی، زیرمه کول او انتقال
(Grade, Pack, Store and Transport Fruits and Nuts)

د زده کونکو د زده کړي موخي يا هدفونه: زده کونکي به ددي لوست په پایله کي د لاندي موخو يا هدفونو سره اشنا شي، ددي لوست تشریحات به د لاندي موخو يا هدفونو د لاسته راونې سبب شي:

1. د مغز لرونکو او میوه جاتو د درجه بندی (grade) کولو په برخه کي بحث او خبری وکړي.
2. د میوه جاتو او مغز لرونکو لپاره مناسبه او درسته درجه بندی.
3. د میوه جاتو او مغز لرونکو لپاره د زیرمه کولو غوره تګلاره معلومه او مشخصه کړي.
4. د میوه جاتو او مغز لرونکو ترانسپورت کول تر بحث لاندي ونیسي.

د لوست د تدریس لپاره وراندیز شوي وخت: ۲ ساعته

وراندیز شوي منابع يا زیرمی: لاندي منابع يا زیرمی کیدلی شي چي په دي لوست کي گتوري واقع شي. د درسي پلان د غوره مخکي ورلو لپاره نوموري پلان په پاوريواينت کي هم تهیه شوي دي. انټرنیټ د باجونو د حشراتو د کنترول په برخه کي کافي معلومات لري. په دي برخه کي لاندي ځني منابع ذکر شوي دي.

د سامانونو، وسائلو، لوازمو او اساسنياوو فهرست يا لیک لې

د لیکلولپاره سپینه يا تشه ورقه يا صفحه

د پاوريواينت لپاره پراجکتور(غټه بنودونکي)

د پاوريواينت سلايدونه يا صفحه

روښانه سلايدونه

د زده کونکو د کار ورقو کاپي ګاني

د مختلفو کيفيتونو لرونکي میوه جات او مغز لرونکي.

د میوه جاتو او مغزلرونکو د بسته بندی نموني يا بيلګي

په زره پوري تګلاره: له یوې په زره پوري تګلاري خخه ګنه پورته تکرئ ترڅو چي زده کونکي د لوست د زده کړي لپاره اماده کري. شوونکي اکثره د خیلو ځانګرو تولګيو لپاره د زده کونکو د شرایطو سره سم تګلاري تهیه او برابروي يا ترتیبوی. لاندي تګلاره کیدلی شي چي د یوې ممکنه تګلاري په ډول سره ورڅخه يادونه وکړل شي: د زده کونکو لپاره د میوه (مثلاً مهی) دری نموني برابري کړئ. کونښن وکړئ کيفيت لرونکي مهی شتون ونه لري پس یوه بنه کيفيت لرونکي منه په برابري کړئ. که چېږي بښکته کيفيت لرونکي مهی شتون ونه لري پس یوه بنه کيفيت لرونکي منه په ځمکه وغورخوئ ترڅو چي منه معیوبه او زخمی شي. دا نموني زده کونکو ته ورکړئ او له هغوي نه غوشتنه وکړئ ترڅو منه په ترتیب سره درجه بندی کړي. له دي وروسته چي زده کونکو دا کار سرته ورساوه، بیا له هغوي نه پوښتنه وکړئ چي ولی دا منه په دي ترتیب شوي دي. له همدي بحث نه په استفادې سره د لوست لومړي موخي يا هدف ته داخل شئ.

د محتوياتو يا منځ پانکو لنډیز او درسي ستراتېژي ګاني

لومړۍ موخه یا هدف : د مغز لرونکو او میوه جاتو د درجه بندی (grade) کولو په برخه کي بحث او خبری وکړئ.

(د پاورپواینټ ۲ شمیره سلاید)

ا. له دي وروسته چي مغز لرونکي او غير مغزي ميوی مو په اختیاط سره راتولي کري، بайд دا ميوی درجه بندی او وروسته مارکيت ته د پلورلو لپاره وراندي کړل شي.

(د پاورپواینټ ۳ شمیره سلاید)

A. د مغز لرونکو او غير مغزي ميوو درجه بندی (Grading) کول د یو شمير لاندي دليلونو له مخي صورت نیولی شي.

1. درجه بندی کول د کروندگرو لپاره دا مفکوره ورکوي چي د رشد او نمو فصل په کومه توګه د مغز لرونکو او غير مغزي ميوو حاصلات متاثره کوي.

2. درجه بندی کول د کروندگرو لپاره دا زمينه برابروي ترڅو په راتلونکي فصل کي زراعتي عملی کړني جوري او تعديل کري.

3. له دي وروسته چي مغز لرونکي او غير مغزي ميوی مو درجه بندی کري نو په کټگوريو باندي ويسل کيدلی شي.

a. په هغه صورت کي چي مغز لرونکي او غير مغزي لور کيفيت لرونکي ميوی مارکيت ته وراندي شوي، پرته له شکه به زياتي ګئي لاسته راول شي.

b. هغه ميوی چي د تېټ کيفيت لرونکي دي د ميوو په پروسس کونکو باندي د مردا او نورو فرعی تولیداتو لپاره پلورل کيري.

4. د مغز لرونکو او غير مغزي ميوو درجه بندی کول د اخستانکو لپاره دا فرصت هم ورکوي ترڅو چي د خپلي اقتصادي وضعی په پام کي نیولو سره مطلوب شوي ميوی وپيري.

(د پاورپواینټ ۴ شمیره سلاید)

A. له دي نه وروسته چي مغز لرونکي او غير مغزي ميوی درجه بندی شوي، هر خپله مشخصه ميوه تعين کړئ، ولی عموماً لاندي کيفيتونه په پام کي نیول کيدلی شي:

1. پاکوالی (Cleanliness)

a. ميوی باید چي له ټولو ناوليو او ناپاکيو نه پاکي وي.

1. شکل (Shape)

- a. تازه او وچي ميوی باید چي له بدشكلى او عيب نه خالي وي.
- b. بدشكلى د ميوی ذايقه تر تاثير لاندي نه راوري ولني اخستونکي داسي ميوی نه خوبنوي کومي چي د بدی قواری يا شکل لرونکي وي.

(د پاورپوینت ۵ شميره سلايد)

3. اندازه يا سايز (Size)

- a. مغزي او غير مغزي ميوی باید چي خپلي رسيدلى (mature) اندازى او شکل لرونکي وي.
- b. د ميوی وزن باید چي د ميوی د اندازى په مناسب وي، دا څکه چي مناسب وزن هم د ميوی د كيفيت مشخصه بلل كيري.

4. معیوبیت او داغ لرل (Blemishes)

- a. تازه ميوی او وچي شوي ميوی باید له زخمی کيدو، د پوستکي له بي رنگه کيدو، بدرنگي او ناروغيو نه پاکي وي.
- b. له شک نه پرته معیوبیت او داغونه لرل د ميوو په قيمت باندي تاثير لري.
- c. معیوبیت او داغونه لرل معمولاً د حاصل د اخستلو په وخت کي واقع کيري، نو په دي بنا د ميوو د راتولولو په وخت کي باید دي ته پام وشي ترڅو چي ميوی معیوبی او زخمی نه شي.

(د پاورپوینت ۶ شميره سلايد)

1. رسيدل يا پوخوالی (Maturity):

- a. مغز لرونکي او غير مغزي ميوی باید د حاصل اخستلو په وخت کي رسيدلى يا پخي وي.
- b. اخستونکي هغه ميوی چي نارسيدلې وي او هم هغه ميوی چي ډيري زياتي رسيدلى (Over or under-mature) وي نه خوبنوي.
- c. د مغز لرونکو او غير مغزي ميوو د نوعي په پام کي نیولو سره باید چي ميوی ثابتی وي.

6. رنگ (Color)

- a. د ميوی رنگ هم د ميوی د بازار موندنې په برخه کي اساسی او عمدہ رول لوبي.
- b. هغه ميوی چي لکه د مني په شان زير او سور خط لري، د ميوی له نوعي سره تراو لري.

منه د مثال يا بيلکي په توګه استعمال کړئ، له زده کونکو نه غوښتنه وکړئ ترڅو د هغه ميوو د درجه بندی لپاره چي په لوست کي مو پري بحث وکړ، معیارونه برابر کړي. دکاپې ګاني د زده کونکو لپاره برابري کړئ ترڅو هغوي معلومات په منظمه توګه درج کړي.

دوهمه موخه يا هدف : د ميوه جاتو او مغز لرونکو لپاره مناسبه او درسته درجه بندی.

(د پاورپواینټ 7 شمیره سلاید)

II. د میوی بسته بندی (Packaging) له یوی بلې مهمي مرحلې نه عبارت دي چې مارکیت د باکیفیته میوو په عرضه کولو کي مهم او اساسی رول لوبوی.
A. درسته او مناسبه بسته بندی کولی شي چې له اخستانکو سره د میوو په رسولو کي د ملاحظې ور مرسته وکړي او د میوی د کیفیت له رائښکته کیدو نه مختنیوی وکړي.

(د پاورپواینټ 8 شمیره سلاید)

A. د میوی کارتون يا کانتینر باید د مناسب وزن لرونکۍ وي ترڅو په بنه توګه لاس په لاس کړي شي.

1. محصول باید چې د کارتون په منځ یا په یوه بنه کانتینر کي خای په خای کړل شي. یوازې یوه کمه خلا یا تشه دي په کي پريښودل شي.
2. هغه واړه محصولات چې بيضوي یا کروي شکل لري باید په موژره او درسته توګه په کارتون کي خای په خای کړل شي.
3. څنې نرمې او وړي میوی خاصو کارتونو او کانتینرونو ته اړتیا لري (څنې کارتونونه له خاصو میوو لپاره ډیزاین او طرحه شوي دي).

(د پاورپواینټ 9 شمیره سلاید)

A. بسته بندی باید چې میوی د لاس په لاس کولو وخت کي او همدارنګه د توزیع په مهال له کیمیاوی او محیطی شرائطو د صدمو نه په امن کي وساتلی شي.

1. مات شوی، خيري شوی او گډوډ شوی کارتونونه د اخستانکو لپاره په دی معنی دی چې اصلاً دی کارتون د محتوياتو په برخه کي پاملنې صورت نه دی نیولی .
  2. کارتونونه او کانتینرونه باید چې په هغې اندازې سره ګلک وي ترڅو د بسته بندی په وخت کي د زيرمه کیدو او ترانسپورت په مهال مارکیت ته د مقاومت لرونکۍ وي.
  3. هغه محصولا چې په پام کي دی صادر کړل شي، د ګلکو کارتونونو لپاره ورته اړتیا شتون لري.
- a. هغه محصولات او تولیدات چې د هوا له لاري صادرېږي خاصې بسته بندی، د کارتون اندازې او خاص عايق ته اړتیا لري
- b. هغه متشبېښن چې تازه میوی صادروي باید د بسته بندی د مقتضیاتو په برخه کي یا هم د حمل او نقل په برخه کي د کمپنیو سره مشوره وکړي. دا ئکه چې هغوي په دی برخه کي تجربه او معلومات لري.

(د پاورپواینټ 10 شمیره سلاید)

4. هغه صدهه د لاس په لاس کولو په نتیجه کي او هم د ترانزیت پواسطه په میوو باندې واردېږي، یو له هغه عمدہ عواملو نه دی چې تولید د اخستانکو پواسطه رد او یا هم د قناعت ور نه ګرځي.

5. هره تازه میوه او سبزی د حرارت خاصي درجې، رطوبت او خاصو محطي شرایطو
ته اړتیا لري.

a. د محصولاتو کانتینرنو باید چې د مطلوب عمر لرونکي وي ترڅو چې محصول تر یوه مناسب وخت پوري وساتلی شي.

b. ځنۍ کارتنتونه بنایي مخصوص مواد ولري ترڅو دمبوی د اوږد له ضایع کیدلو نه مخنيوي وکړي، عایق مواد د دی لپاره په کارتنتونو کې په کار ورل کېږي ترڅو د کارتن داخل ته د هوا له داخليدو او خارجيدو نه مخنيوي وشي. ځنۍ نور مواد هم شتون لري چې د اکسيجن او کاربن ډاک اوکساید مساعد مخلوط ساتي.

(د پاورپوینت ۱۱ شمیره سلайд)

A. بسته بندی باید د مربوطه تولید په برخه کې کافي معلومات برابر او وراندي کړي شي.
1. په عمومي توګه دا معلومات عبارت دي له: د تولید نوم، حاصل، اندازه، دتولید درجه بندی، نوعه، خالص وزن يا شمیر، هیواد يا ولايت او نور.

1. بسته بندی او لیبل وهل د اخستانکو په پیداکولو کي اساسي روول لوپولی شي.

د زده کونکو لپاره د هغه بسته بندیو نموني يا بیلکي چې په افغانستان کې ورځجه استفاده صورت نیسي برابري کړي. زده کونکي باید چې د دی بسته بندی مثبت او منفي تکي لست کړي. هر کله چې زده کونکو دا کار سرته ورساوه له هغه نه وروسته باید د بسته بندی غوره تکلاري د هري میوې لپاره تهیه او وراندي کړل شي.

درېمه موخه يا هدف: د میوه جاتو او مغز لرونکو لپاره د زيرمه کولو غوره تکلاره معلومه او مشخصه کړي.

(د پاورپوینت ۱۲ شمیره سلайд)

III. - تولي تازه میوه او همدارنګه مغزي میوه د زيرمه کولو لپاره په جلا توګه ضرورياتو ته اړتیا لري، مناسب زيرمه کول د میوه د کيفيت په بنه والي او عمر کي زيات اهميت لري.

(د پاورپوینت ۱۳ شمیره سلайд)

A. مغز لرونکي

1. مغز لرونکي میوه که چېږي پوستکی بې لري کړي شي تقریباً دنیم وزن لرونکي وې.

2. دا چې غوز، جنگوزه او پسته د لوری فيصدي غورو لرونکي دي، نو په دي بنا هغه میوه چې د اوردې مودې لپاره د حرارت په لوره درجه کې ساتل کېږي بد بویه کېږي.

a. يخ زيرمه ئاي (Cold storage) د دی مغز لرونکو لپاره یو غوره تاکنه ده.

b. يخچال هم د مغز لرونکو لپاره یوه غوره تاکنه ده ولی مغز لرونکي له يخچال خخه یو خاص خوند خانته حاصلوي.

3. اگر چي بادام د ورستيدو په کمه توګه حساسیت لري ولی بيا هم ترش بوی(rancid) د خان لپاره غوره کوي.

(د پاورپوینت ۱۴ شميره سلайд)

- A. منه او ناك د زيرمه کيدلو لپاره عين شرايطو ته اړتیا لري.
1. منه او ناك په پاکو لرگينو او قوي کارتونو کي چي د هوا کشی لرونکي وي خاى په خاى کړئ ترڅو هوا وکولی شي په کارتون کي دوران وکړي.
- a. کارتونه د کاغذونو پواسطه مه پوبنۍ.
- b. د کاغذ پواسطه د هري یوې له پوبنلو څخه ډډه وکړي.
- c. زور يخچال ولې له کوم څخه چي استفاده کيدلى شي د تازه ميوو د زيرمه کولو لپاره غوره خاى دی.
- d. د سانتي ګريد صفر درجه د تازه ميوو د زيرمه کولو لپاره مطلوبه ده. دا څکه چي په داسې شرایط په کورونو کي ستونزمن وي.
- e. ګراج، د ځمکې لاندې پور او دالانونه هغه ځایونه دي چي د ميوو د زيرمه کولو لپاره لازم او مناسب ګټل کېږي، په هغه ځایونو کي چي د حرارت درجه یې له اوو نه تر صفر پوري بښکته وي د ميوو له زيرمه کولو څخه ډډه وکړي.
- f. عايق لرونکي کارتونه هم په دې برخه کي په کار ورل کيدلى شي.

(د پاورپوینت ۱۵ شميره سلайд)

2. په زيرمه خاى کي لور رطوبت وساتئ، ميوه په خلاص شکل يا هم په سوريو لرونکو بوجيو کي خاى په خاى کړئ.
- a. که چيري له اوبو څخه ډک یو لوښۍ په زيرمه خاى کي کېښودل شي نو د زيرمه خاى له لمدواړي یا رطوبت سره به مرسته وکړي.
3. هر کله مو چي ميوه راتوله کړه نو سمدلاسه یې زيرمه(Store) کړئ.
- a. ميوې له هغه تولیداتو سره چي تيز بوي لري لکه آلوګان، پیاز او نور مه زيرمه کوئ ئ دا څکه چي د ميوې خوند او بوي تغير کوي چي علت یې د نورو تولیداتو څخه د بوي جذبول دي.
- b. په منظمه توګه له ميوو نه خارنه وکړئ ترڅو چي ډادمن شي چي ميوې یخ نه دي وهلي او حدنه نه زياتي پخې شوي (excessive ripening) هم نه دي

(د پاورپوینت ۱۶ شميره سلайд)

انار: Pomegranates .A

1. انار هم د منې په شان په يخو خونو کي د اوردو عمر لرونکي ميوه ده.
2. انار د صفر نه تر ۵ درجو د سانتي گريد پوري بنه سائل کيدلى شي او د اوه مياشتو لپاره په همدي درجه کي هر کله چي نسبتي رطوبت د ۸۰ نه تر ۸۵ فيتصو پوري وي پرته له دي چي انار وروست شي او يا هم او به له لاسه ورکري، سائل کيدلى شي.
3. د ميوه خوند، مزه او جوس په يخو خونو او انبار کيدلو سره زيانيري.

(د پاوريونت ۱۷ شميره سلايد)

Grape .A انگور

1. د انگور اکثره نوعي د حاصل ټولولو نه وروسته په سمدستي توګه تازه خول کيري او يا هم په کشمشو بدليري، نو په دي بنا د هغې زيرمه کول (storage) مهم نه دي.
2. که چيري شوني وي چي انگور په تازه ډول اخستانکو ته وراندي شي پس د هغې له بي حده پوخوالی نه دي مخنيوي وشي او په يخو مناسبو خونو کي دي وسائل شي.
3. که چيري انگور په يخو خونو کي سائل کيري د ۳ نه تر ۵ ورڅو پوري دوام کولي شي.

(د پاوريونت ۱۸ شميره سلايد)

Citrus .A ليموي ميوه

.B

1. ليموي ميوه له حاصل اخستلو نه وروسته د اطاق د حرارت درجي په وراندي تر يوي اوني پوري مقاومت کولی شي.
2. که چيري شوني وي چي ليموي ميوه د اوردي مودي لپاره انبار کړل شي، پس په دي صورت کي د يخو خونو (refrigeration) لپاره اړتیا لیدل کيري.

(د پاوريونت ۱۹ شميره سلايد)

A. توت (mulberry)، خمني سره توتان (raspberry) او خمني تور توتان (blackberry)

1. د توت تولي نوعي ډير ظريفې او حساسې وي، نو په دي بنا که چيري په هماغه ورڅ چي حاصل یې واخستل شي په مصرف ونه رسيري بايد چي په يخو خونو کي کېښودل شي.
  2. د توت د کوت کولو لپاره بله عامه تکلاره له ډير زيات يخولو (freezing) نه عبارت دي.
- a. توتان په يوه لوښۍ کي کيردي او په يخچال کي یې خاى په خاى کړئ.
 b. وروسته له دي نه چي توتان يخ شول په کانتينر کي یې خاى په خاى کړئ او د درې مياشتو لپاره سائل کيدلى شي.

(د پاوريونت ۲۰ شميره سلايد)

IV. هغه ميوه چي ماركيبت ته وراندي كيري د سانتي د خاصو شرایطو لپاره ارتيا لري ترخو چي د ميوی کيفيت د اخستونکي تر رسيدلو پوري د اخستونکي د خوبني سره سم په لاس راولر شي.

A. د ميوی په درسته او صحيح توګه بسته بندی کول د ميوی د سلامتيا او سانتي ضمانت کوي.

1. نازکي ميوول لکه ناك، منه او انځر باید په اختیاط سره په کارتونو کي خاى په کارتن په محتوياتو باندي منفي تاثير لري، لکه د کارتنه د غairo خيري کيدل او ماتيدل باید صورت ونه نيسسي.

2. هغه ميوی چي د ډېل پوستکي لرونکي دي لکه خنی ليمويي ميوی او انار کيدلی شي چي يوه انداه فشارونه تحمل کري ولی بیا هم باید په اختیاط سره په مصرف ورسيري ترخو دميوی کيفيت خراب نه شي.

3. مغز لرونکي ميوی که چيري د پوستکي په داخل کي وي د فشارونو په مقابل کي تاب او مقاومت لري.

a. هغه مغز لرونکي چي پوستکي يي لري کري شوي وي که چيري په اختیاط سره په مصرف ونه رسيري د هغې د ماتيدل او امكان د حمل او نقل په جريان کي شته دي، چي د مناسبو تدابирه لپاره ارتيا لري.

د پورته محتوياتو يا منځ پانکو له تشریح او روښانه کولو نه وروسته، له زده کونکو نه غوشته وکړئ تر خو دا تشریح کري چي هغوي تازه ميوی او مغز لرونکي ميوی په خه ډول په خپلو کورونو کي زيرمه کوي. همدارنکه د زده کونکو د کورنو د زيرمه کولو طریقی د ماركيبت د زيرمه کولو له طریقو سره مقایسه يا پرتله کړئ.

څلورمه موخه يا هدف: د ميوه جاتو او مغز لرونکو ترانسپورت کول تر بحث لاندي ونيسي.

(د پاورپوینټ ۲۱ شميره سلايد)

V. هغه ميوه چي ماركيبت ته وراندي کيري د سانتي د خاصو شرایطو لپاره ارتيا لري ترخو چي د ميوی کيفيت د اخستونکي تر رسيدلو پوري د اخستونکي د خوبني سره سم په لاس راولر شي.

B. د ميوی په درسته او صحيح توګه بسته بندی کول د ميوی د سلامتيا او سانتي ضمانت کوي.

1. نازکي ميوول لکه ناك، منه او انځر باید په اختیاط سره په کارتونو کي خاى په کارتن په محتوياتو باندي منفي تاثير لري، لکه د کارتنه د غairo خيري کيدل او ماتيدل باید صورت ونه نيسسي.

2. هغه ميوی چي د ډېل پوستکي لرونکي دي لکه خنی ليمويي ميوی او انار کيدلی شي چي يوه انداه فشارونه تحمل کري ولی بیا هم باید په اختیاط سره په مصرف ورسيري ترخو دميوی کيفيت خراب نه شي.

3. مغز لرونکي ميوی که چيري د پوستکي په داخل کي وي د فشارونو په مقابل کي تاب او مقاومت لري.

a. هغه مغز لرونکي چي پوستکي يي لري کري شوي وي که چيري په اختیاط سره په مصرف ونه رسيري د هغې د ماتيدل او امكان د حمل او نقل په جريان کي شته دي، چي د مناسبو تدابирه لپاره ارتيا لري.

(د پاورپواینټ ۲۲ شمیره سلاید)

B. هغه تازه میوی چي په لري فاصلو سره حمل او نقل کيري خني وختونه د يخچال لرونکو لاريو لپاره ارتيا لري.

C. که چيري مغز لرونکي او غير مغزي میوی د حمل او نقل په جريان کي صدمه ليدلى وي د اخستونکو لپاره په زده پوري او مطلوبه نه وي او داسې میوی زياتي گتې هم نه حاصلوي.

د افغانستان تازه میوو او مغز لرونکو د ترانسپورت تکلاري له زده کونکو سره تر بحث لاندي ونيسي. د هري تکلاري د مشتبو او منفي تکو په برخه کي تولکيواں بحث وکړي.

بیا کته\خلاصه یا لنډیز: د زده کرو موخو خخه په استفادې سره لوست خلاصه یا لنډیز کړي. له زده کونکو نه غوبښته وکړئ ترڅو چي د هري موخي پوري تړلي منځ پانګي تشریح کړي. د هغوي له خوابونو خخه د یوه بنست په توګه د هغه موخو د تعین او تاکنې لپاره کومي چي د بیاکتنې لپاره مختلفو تکلارو ته ارتيا لري، تر استفادې لاندي ونيسي. له هغه سوالونو خخه چي د پاورپواینټ په ۲۲ شمیره سلاید کي شتون لري هم په دی برخه کي استفاده کولی شي.

تطبیق او عملی کول: زده کونکي یو محلی یا خایي مارکیټ ته یوسئ ترڅو چي هغوي وچو میوو د درجه بندی په برخه کي معلومات په عملی توګه حاصل کړي. د دی فعالیت د سرته رسولو لپاره له LS F2-1 لاپراتواري صفحې (د مغز لرونکو او غير مغزي میوو درجه بندی) نه استفاده وکړي. له زده کونکو نه غوبښته وکړئ ترڅو چي درست او صحیح شیان او نا درست شیان د مغز لرونکو او غير مغزي میوو لاس په لاس کولو او ترانسپورت کي تشخیص او معلوم کړي.

ارزیابی: ارزیابی باید د زده کونکو په لاسته راوونو باندي متمنکره وي کومه چي له درسي موخو خخه وي. په دی برخه کي مختلف تخینکونه د استعمال وردي، د بیلکي په توګه په غوبښتیزو فعالیتونو باندي د زده کونکو اجرا کوني. په لیکلې بهه امتحان یا ازمونیه ددی درسي مواد شامله دي.
نمونه یې امتحان ته خوابونه:

لنډ خواب

1. مغز لرونکي او غير مغزي میوی ولی درجه بندی کيري؟

a. درجه بندی کول د کرونډکرو لپاره دا مفکوره ورکوي چي د رشد او نمو فصل په کومه توګه د مغز لرونکو اوغير مغزي میوو حاصلات متاثره کوي.

b. درجه بندی کول د کرونډکرو لپاره دا زمينه برابروي ترڅو په راتلونکي فصل کي زراعتي عملی کړنې جوري او تعديل کړي.

c. له دی وروسته چي مغز لرونکي او غير مغزي میوی مو درجه بندی کړي نو په کنګوريو باندي ویشل کیدلی شي.

2. در درجه بندی میوو از کدام شش مشخصات استفاده میشود؟

- .a. پاکوالی (Cleanliness)
- .b. شکل (Shape)
- .c. اندازه یا سایز (Size)
- .d. معیوبیت او داغونه لرل (Blemishes)
- .e. پوخوالی یا رسیدل (Maturity)
- .f. رنگ (Color)

3. د میوو په درسته بسته بندی کي دري د اړتیا ور شیان کوم دي؟

- a. د میوو ساتنه او حفاظت
- b. د میوی د کیفیت له بستکته را تلو نه مخنيوی
- c. د اخستونکو لپاره معلومول او تشخيصول

4. د منې او ناك لپاره د هغوي د انبار کولو په وخت کي کوم شرایط ضروري دي؟

5. ګه چیري مغز لرونکي میوی په مناسبو یخو خونو کي کښینښو دل شي خه به واقع شي؟ خصوصاً هغه میوی چې غور لرونکي دي؟ هغه به بدبویه شي.

6. د انئر میوی لپاره ولی محدوده غوبښته شتون لري؟ دا ئکه چې عمر بي لنډ دي او د ترانسپورت په جريان کي زیات ضایعات لري.

امتحان(ازمونه)

دوهم لوست: د مغز لرونکو او غیر مغزی میوو درجه بندی، بسته بندی، زیرمه کول او انتقال
(Grade, Pack, Store and Transport Fruits and Nuts)

لومړۍ برخه: لنډ خواب

رهنمایی (لارښونه): ددی لپاره چي لاندې سوالونه مو خواب کړي وي، لطفاً تاسې د هغې سره
 تړلې معلومات برابر کړئ.

- a. تازه میو او مغز لرونکی میوی ولی درجه بندی کیږي؟
- b. د میوو په درجه بندی کولو کې له کومو شپرو ځانګړنو نه استفاده کیدلی شي؟
- c. د میوو په درسته بسته بندی کې د اړتیا ور دری شیان کوم دي؟
- d. د منې او ناك لپاره د انبار کولو په وخت کې کوم شرائط ضروري او اړین دي؟
- e. که چېر مغز لرونکی میوی په مناسبو يخو خونو کې کېښي نه نسودل شي خه به واقع شي؟
 خصوصاً هغه میوی چي غور لرونکی دي؟
- f. د انځر لپاره ولی محدوده غوبښته شتون لري؟

د میوو او مغز لرونکو بسته بندی کول

LS: F2-1

میوه یا مغز لرونکی	رنگ	Shape	رسیدل یا پوچوالی Maturity	اندازه Size